

**Програмові вимоги
з дисципліни « Біржовий ринок »**

II курс, 4 семестр

Змістовний модуль 1. Біржовий ринок: сучасний стан і тенденції розвитку

Тема 1. Предмет, методи, і завдання курсу. Економічна сутність та еволюція розвитку біржового ринку

- 1.1. Економічна сутність та організаційна структура біржового ринку.
- 1.2. Сутність біржі та її економічна природа.
- 1.3. Види бірж, їх характеристика та основні функції.
- 1.4. Організаційна структура біржі.
- 1.5. Основні тенденції та напрями розвитку світового біржового ринку в умовах глобалізації.

Тема 2. Сучасний стан світового біржового ринку та становлення та розвиток біржового товарного ринку в Україні

- 2.1. Основні риси ф'ючерсної торгівлі.
- 2.2. Характеристика біржової мережі Заходу.
- 2.3. Сучасний стан світових фондових ринків.
- 2.4. Сучасний стан та шляхи розвитку вітчизняного біржового ринку.
- 2.5. Регулювання діяльності бірж в Україні.
- 2.6. Державне регулювання біржової торгівлі в країнах з ринковою економікою.

Тема 3. Управління та законодавчо-правове регулювання діяльності бірж

- 3.1. Інституційна структура біржі та її складові.
- 3.2. Членство на біржі, порядок його набуття.
- 3.3. Функціональний та юридичний статус члена біржі, його права та обов'язки.
- 3.4. Порядок визначення розміру вступного внеску члена біржі. Організаційна структура біржі.
- 3.5. Основні органи управління та їх функції. Загальні збори, біржовий комітет, котирувальна комісія, арбітражна комісія, розрахункова палата. Виконавчі органи біржі.
- 3.6. Форми взаємовідносин біржі з учасниками торгів.
- 3.7. Акціонерно-пайова, брокерська форма, абонементна форма, комісійна форма, разова та змішана форми.
- 3.8. Система державного регулювання та саморегулювання діяльності бірж.
- 3.9. Структура та функції державних органів регулювання біржової діяльності.
- 3.10. Аспекти діяльності бірж, що перебувають у сфері саморегулювання.

Змістовний модуль 2. Організаційно-економічні основи функціонування біржового ринку

Тема 4. Товарна біржа - основна складова біржового ринку

- 4.1. Поняття товарної біржі, її основні функції.
- 4.2. Біржовий товар, його еволюція та основні характеристики.

4.3. Масовість та стандартизованість біржового товару.

4.4. Групи біржових товарів на сучасному ринку. Сільськогосподарські та лісові товари і продукти їх переробки, сировина і продукція металургії, нафта і нафтопродукти як групи товарів.

Тема 5. Сучасні технології біржового ринку та їх організаційна основа

5.1. Поняття та характеристики біржових угод, їх основний зміст.

5.2. Види біржових угод (угоди з реальним товаром та товарні деривативи, спотові, форвардні угоди, ф'ючерсні та контракти та опціони, порядок укладання та виконання).

5.3. Етапи підготовки до укладання біржової угоди, підбір посередника, укладання договору на брокерське обслуговування, порядок видачі доручень.

5.4. Методи організації біржової торгівлі, порядок організації проведення біржової сесії.

5.5. Алгоритм укладання, документального оформлення, реєстрації та виконання біржових угод.

5.6. Брокерська фірма, роль і місце в біржовій діяльності.

5.7. Види брокерських угод.

5.8. Винагорода за брокерську діяльність та ефективність її здійснення.

Змістовний модуль 3. Біржовий ринок товарних деривативів та основи функціонування біржового ринку цінних паперів та валюти

Тема 6. Основні засади торгівлі ф'ючерсами, опціонами та своп-контрактами на біржовому товарному ринку

6.1. Виникнення ф'ючерсної торгівлі.

6.2. Основні елементи механізму ф'ючерсної торгівлі.

6.3. Учасники ф'ючерсного ринку.

6.4. Технологія біржової ф'ючерсної торгівлі.

6.5. Шляхи розвитку ф'ючерсної торгівлі в Україні.

6.6. Виникнення та сутність біржових опціонів.

6.7. Опціонна угода та її види.

6.8. Елементи опціонної угоди.

6.9. Фактори впливу на ціну опціону.

6.10. Стратегія використання опціонів.

Тема 7. Фондові біржі, їх діяльність та роль на фондовому ринку. Інфраструктура фондового ринку

7.1. Поняття фондового ринку та його сегментація.

7.2. Первинний та вторинний ринок цінних паперів, їх структура та організаційна побудова.

7.3. Емітенти, інвестори та інвестиційні інститути як суб'єкти ринку.

7.4. Централізований та децентралізований ринок.

7.5. Поняття, завдання, порядок організації та функції фондової біржі. Фондові біржі України.

7.6. Поняття та види цінних паперів як біржового товару. Лістинг та делістинг цінних паперів на фондових біржах, переваги та порядок здійснення процедур.

Групи цінних паперів (пайові, боргові, іпотечні, приватизаційні, похідні та товаророзпорядчі).

7.7. Депозитарій цінних паперів, розрахункова палата, кліринговий банк, їх функції у процесі торгівлі цінними паперами.

7.8. Порядок подачі заявок на участь у торгах, організація торгів, порядок укладання і виконання угод купівлі-продажу цінних паперів.

Тема 8. Валютний ринок, стан, види операцій, технології

8.1. Поняття та функції валютної біржі.

8.2. Порядок організації валютної біржі.

8.3. Суб'єкти валютного ринку, їх функції. Центральні банки, комерційні банки, інвестори, суб'єкти господарської діяльності та їх роль на валютному ринку.

8.4. Види валютних угод. Валютний опціон, аутрайт та своп-угоди.

8.5. Валютні котирування, їх види та порядок проведення (пряме та обернене котирування).

8.6. Види та порядок формування валютних курсів.